

Порівняльне правознавство. Монографія

У монографії досліджено загальні питання становлення теоретико-методологічних основ порівняльного правознавства. Визначено критерії дослідження генезису і раннього розвитку порівняльного правознавства.

На основі цього і повернення до наукового обігу низки праць європейських учених початку XIX ст. автор визначив дату появи порівняльного правознавства (1810 - 1814 рр.) та хронологічні рамки етапу його формування (1810 - 1830-і роки).

Узагальнено погляди вчених на основні етапи розвитку порівняльного правознавства. Уточнивши неузгодженості у поглядах, ввівши до дискусії численні нові матеріали, автор запропонував власну періодизацію розвитку порівняльного правознавства у XIX - XX ст., засновану насамперед на виникненні та визначальному впливі певних наукових шкіл.

Розкрито теоретико-методологічний і практичний потенціал кожної з основних наукових шкіл у порівняльному правознавстві, їх суперечності та діалектику заперечення і спадкоємності між ними.

Автор повернув до наукового обігу низку забутих праць українських учених XIX - XX ст., довів існування української традиції порівняльного правознавства, визначив оригінальний внесок українських учених у розвиток цієї наукової дисципліни.

УДК 34.05
ББК Х99
К80

Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України
(протокол № 10 від 15 листопада 2011 року)

Рецензенти:

доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України,
Заслужений юрист України **Н.М. Оніщенко**

доктор юридичних наук, професор **Х.Н. Бехруз**

Кресін О. В.

К80 **Порівняльне правознавство у XIX – XX століттях: проблеми становлення:** Монографія. – К. : Логос, 2011. – 294 с.

ISBN 978-966-171-597-3

У монографії досліджено загальні питання становлення теоретико-методологічних основ порівняльного правознавства. Визначено критерії дослідження генезису і раннього розвитку порівняльного правознавства. На основі цього і повернення до наукового обігу низки праць європейських учених початку XIX ст. автор визначив дату появи порівняльного правознавства (1810 – 1814 рр.) та хронологічні рамки етапу його формування (1810 – 1830-і роки).

Узагальнено погляди вчених на основні етапи розвитку порівняльного правознавства. Уточнивши неузгодженості у поглядах, ввівши до дискусії численні нові матеріали, автор запропонував власну періодизацію розвитку порівняльного правознавства у XIX – XX ст., засновану насамперед на виникненні та визначальному впливі певних наукових шкіл.

Розкрито теоретико-методологічний і практичний потенціал кожної з основних наукових шкіл у порівняльному правознавстві, їх суперечності та діалектику заперечення і спадкоємності між ними. Автор повернув до наукового обігу низку забутих праць українських учених XIX – XX ст., довів існування української традиції порівняльного правознавства, визначив оригінальний внесок українських учених у розвиток цієї наукової дисципліни.

УДК 34.05
ББК Х99

ISBN 978-966-171-597-3

© Кресін О. В., 2011
© Видавництво Логос, 2011

Зміст

Вступ. Потенціал порівняльного правознавства	5
Розділ 1. Історіографічні та методологічні аспекти дослідження становлення порівняльного правознавства у XIX – XX ст.	
1.1. Розвиток досліджень історії порівняльного правознавства і питання про його періодизацію	15
1.2. Питання критеріїв при вивченні генези порівняльного правознавства	42
Розділ 2. Формування порівняльного правознавства у XVIII – на початку XIX ст.	
2.1. Роль Монтеск'є у створенні підвалин порівняльного пізнання права	62
2.2. Формування теоретико-методологічних засад порівняльного правознавства у працях П.Й.А. фон Фейєрбаха ...	94
2.3. Ж.Л.Е. Лермін'є як теоретик і викладач порівняльного законодавства	118
Розділ 3. Розвиток теоретико-методологічних засад порівняльного правознавства його основними науковими напрямками: українська традиція у світовому контексті	
3.1. Розвиток порівняльного правознавства до 60-х років XIX ст.: суперництво історичної школи права та філософсько-правових підходів	155
3.2. Порівняльне правознавство з 1860-х до 1910-х років: домінування соціологічного позитивізму	164
3.3. Еволюція порівняльного правознавства у 1910 – 1940-х роках: між марксизмом і функціоналізмом	181
3.4. Дискусія щодо теоретико-методологічних основ і ціннісного потенціалу порівняльного правознавства та його міжнародне визнання в контексті створення Міжнародної асоціації юридичних наук	191
3.5. Порівняльне правознавство у 1940 – 1980-х роках: криза марксистського і функціоналістського напрямів та народження ціннісної парадигми	207

3.6. Сучасне порівняльне правознавство	217
3.7. Проблеми інституціоналізації порівняльного правознавства в Україні у XIX – XX ст.	236
Висновки	255
Список використаних джерел	272

Вступ

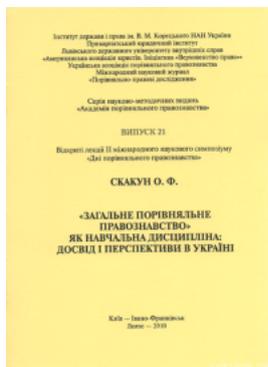
Потенціал порівняльного правознавства

Одним з найважливіших завдань для України є побудова і постійне вдосконалення правової системи з метою забезпечення ефективності її функціонування, стабільності державотворення, своєчасної відповіді на внутрішні та зовнішні економічні та політичні виклики. Жодна правова система не може існувати ізольовано. Розвиток правової системи держави на засадах лише національних традицій у сучасному світі неможливий. Сама роль національного елемента в праві принципово змінилася: це насамперед не унікальний традиційний характер права, а особливі пріоритети при виборі правових моделей, що вже існують і апробовані у правових системах країн світу. Отже, *відмовитися від порівняльного пізнання зарубіжного правового досвіду неможливо.*

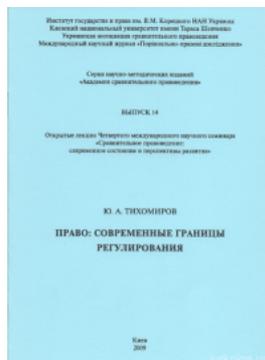
Членство України у низці міждержавних організацій вимагає постійної імплементації міжнародних правових норм. Ще глибші зміни у правовій сфері передбачає європейська інтеграційна стратегія України. Для ефективного захисту національних економічних і політичних інтересів держави у цих умовах *необхідне систематичне порівняльне вивчення національного, міжнародного та європейського права, а також шляхів взаємодії правових систем країн світу з правом універсальних і регіональних організацій.*

Яким чином використати зарубіжний досвід? Просте копіювання не дає бажаного результату, лише перетворює правову систему на еклектичну суміш нерідко несумісних ідей. Несистемне, вибіркоче звернення до зарубіжного та міжнародного правового досвіду, його «висмикування» без узагальнення, визначення загальносвітових і регіональних тенденцій, всебічного порівняння функціонування правових норм та інститутів призводить до політичних спекуляцій, невважених законодавчих рішень, нежиттєздатних і навіть шкідливих запозичень. Отже,

Книги, які можуть вас зацікавити

"Загальне порівняльне
правознавство" як
навчальна дисципліна:
досвід і перспективи в
Україні

Право: современные
границы
регулирования

Перейти до галузі права
Порівняльне правознавство

[Перейти на сайт →](#)